

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

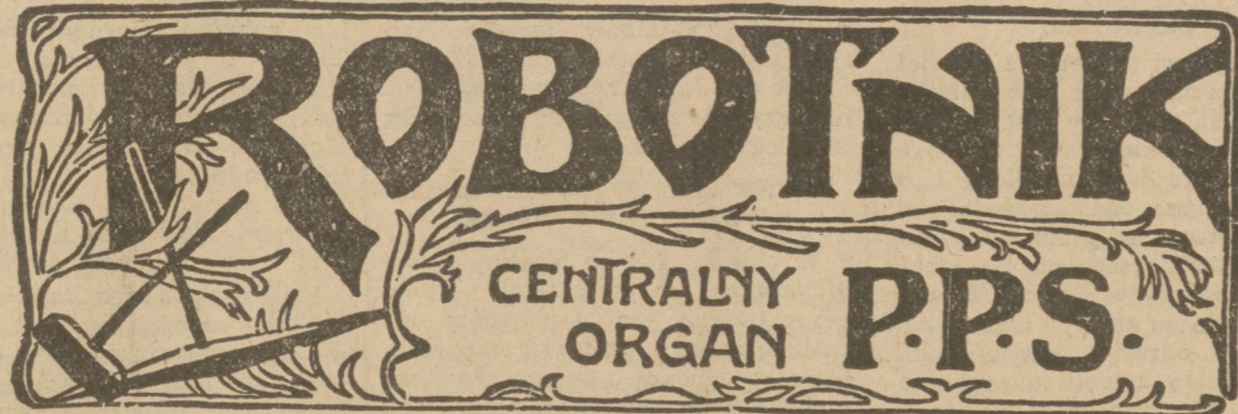
Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy

Kasa czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

WALKA W HUTNICTWIE ODROZCZONA O DWA MIESIĄCE

Komisja pojednawcza - arbitrażowa w Katowicach w dniu 25 stycznia b. r. rozpatrywała zatarg w hutach żelaza, wobec żądania, wysuniętego przez przemysłowców o 25 proc. obniżkę dotychczasowych płac.

Chociaż „Zespół Pracy” związany był uchwałą Kongresu Rad Załogowych co do nie brania udziału w posiedzeniu Kom. Arbitrażowej, ponieważ obniżka płac była zgóry zdecydowana, to jednak związki nieklasowe, należące do tego Zespołu na posiedzenie wysłały swych przedstawicieli. Z ramienia „Zespołu Pracy” zasiadali, jako ławnicy, Kubik (ZZP), Buchwald (Niemiecki Związek Metalowców) i Francke (Chrześcijański Związek Metalowców). Ten wypadek dosadnie charakteryzuje fałszywe pojmowanie jednolitego frontu w akcji, do którego to frontu usilnie dążą robotnicy, rozumiejąc, że w walce z przemysłowcami to solidarne występowanie jest wprost konieczne. Nie należy się dziwić nieklasowym związkom, ale dziwnie ta „solidarność” wygląda u niemieckiego socjalisty Buchwalda, który jest przedstawicielem niemieckiego klasowego związku.

Kom. Arbitrażowa wydała orzeczenie, mocą którego obecne warunki płacy pozostają bez zmiany do dn. 31 marca b. r.

Orzeczenie to przemysłowcy odrzucili; zatwierdził je wszakże Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Orzeczenie Kom. Arbitrażowej nie było niespodzianką, albowiem w pierwszym rzędzie chodziło pewnym czynnikom o rozbięcie solidarności robotniczej, a mianowicie o to, by hutników oddzielić od prowadzenia walki wspólnie z górnikami. Wreszcie wpływały tu i przyczyny realne, które w niniejszym artykule zostaną omówione.

Dnia 20 sierpnia 1931 roku Kom. Arbitrażowa wydała orzeczenie, na podstawie którego w hutach żelaza obniżono zarobki akordowe od 10—18%. Konieczność tej obniżki motywowali przemysłowcy chęcią utrzymania w hutach pełnej pracy i zatrudnienia wszystkich robotników, co jednak okazało się niezgodne z prawdą, był to tylko wybieg ze strony przemysłowców, zdążających do zwiększenia swoich zysków.

W pierwszej połowie 1931 roku w hutach zatrudnionych było 45.000 robotników, a w grudniu tegoż samego roku pracowało tylko 22.783, czyli z pracy zwolniono 22.217 robotników.

Jeżeli zaś weźmiemy pod uwagę tę okoliczność, że w hutach stosowane są ciągle t. zw. świętówki, i skutkiem tego w ostatnich miesiącach robotnicy pracują najwyżej od 5 do 10 dni w miesiącu, a ich zarobki wynoszą od 45 do 100 zł. na miesiąc, to jest to rzeczowym argumentem, iż orzeczenie Kom. Arbitrażowej nie mogło być inne, aniżeli takie, jakie zostało wydane.

Przemysłowcy nie biorą pod uwagę i nie liczą się z temi trudnymi warunkami, w jakich robotnicy się znajdują, na skutek zmniejszenia dni pracy i niskich zarobków. Idąc po linii najłatwiejszej, redukcją płac zamierzają usunąć trudności, jakie powstały na skutek kryzysu gospodarczego i przypuszczają, że w ten sposób, uporają się z trudnościami produkcji i t. p. Stanowisko to jest mylne i nie doprowadzi ono do rozwiązania tej zawziętej kwestii, ale przeciwnie, stosunki się jeszcze bardziej zaostrzą i powikłają.

Największą gałęź naszego przemysłu dotknięta została ciężkim kryzysem, który przemysłowcy chcą wy-

Czternastu robotników z Paruszcowa pod sądem doraźnym

Wiadomość, podana przez nas wczoraj, o skierowaniu do SĄDU DORAŻNEGO

sprawy 14 robotników z PARUSZCOWA (pod Rybnikiem na Górnym Śląsku) potwierdziła się.

Wszyscy czternastu są oskarżeni o wywołanie rozruchów i podżeganie do oporu policji z art. 125 NIEMIECKIEGO Kodeksu Karnego.

Oskarżeni są: Emil i Tomasz MARCELOWIE, Jan CZAPLA, Józef CHROSTEK, Emil SKIBA, Paweł SZWEDA, Aleksander SOSNA, Ryszard SOBIK, Augustyn KOLONKA, Wilhelm KOWALSKI, Wojciech SOBIESZCZYK, Ryszard MAŁACHOWSKI, Robert LIPKE, Antoni DZIWAKI, SOBIESZCZYK I DZIWAKI zostali ranni podczas zaburzeń i przebywają w szpitalu.

Przypominamy, że zaburzenia w Paruszcowcu miały charakter

zaburzeń bezrobotnych; podczas starcia z policją, — policja dała salwę do tłumu. Część prasy „sanacyjnej” twierdziła wtedy, że

powstały wątpliwości co do prawidłowości działań policji.

Zaburzenia zaszły w dn. 21 stycznia r. b.

Postępowanie doraźne zostało wszczęte, jak donosiliśmy, na skutek polecenia prokuratora

Tokarskiego

z Katowic.

Nasz stosunek zasadniczy do sprawy sądów doraźnych jest znany. Wniosek Z. P. P. S. o uchylenie

sądownictwa doraźnego, wprowadzonego zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, znajdzie się dopiero w tych dniach na porządku dziennym Komisji Prawniczej Sejmu. Podkreślamy z całym naciskiem, że w tym wypadku sąd doraźny ma rozpatrywać sprawę

nie szpiegostwa, nie mordu, ale

sprawę bezrobotnych

Nic dziwnego, że opinia klasy robotniczej, opinia całego kraju musi być poruszona. Z wielu stron zapewniamy nas, że Liga Obrony Praw Człowieka i Obywatela, a także przedstawiciele nauki i literatury polskiej wystąpią w tej sprawie publicznie. Byle nie zapóźno.

Wojna Bombardowanie Nankinu

Kontr-torpedowce japońskie dopłynęły w niedzielę na odległość strzału do fortyfikacji stolicy Chin — NANKINU. Okręty rozpoczęły niezwłocznie bombardowanie fortyfikacji. Ludność cywilna w panice opuszcza miasto. Władze wojskowe wzmacniają fortyfikacje. Sprawdzono ciężką artylerię i działa przeciwlotnicze.

LIN - SEN,
nowy prezydent Republiki Chińskiej.

W mieście ogłoszono STAN OBLĘŻENIA.

Rząd chiński — według ostatnich wiadomości — OPUŚCIŁ NANKIN. W mieście władzę objął KOMITET OBRONY,

CZANG - KAI - SZEK,

złożony z członków partii niepodległościowej „Kuomintang”. Komitet rozporządza podobno 30-tysięczną armią regularną. Komitet powołuje pod broń specjalną armię ochotniczą.

Konsulat japoński „urzęduje” na jednym z kontr-torpedowców. Krążą pogłoski, że Japończycy zamierzają okupować NANKIN.

PREMIER JAPONSKI,

Flota amerykańska wypłynęła na Ocean Spokojny

Wielka flota STANÓW ZJEDNOCZONYCH w sile 65 okrętów wypłynęła z portów amerykańskich na Ocean Spokojny.

Podobno mają się odbyć manewry tej floty w pobliżu wysp Hawajskich. Do portu w Szanghaju przybył dreadnought amerykański wraz z sześciu

kontr-torpedowcami. Zdąza też do Szanghaju pancernik francuski „Waldeck - Rousseau”.

Dalszy ciąg depeusz na str. 2

Sprawozdanie z drugiego dnia obrad V Walnego Zjazdu T. U. R. na str. 4

korzystać w ten sposób, by obniżyć płace robotnikom, zniszczyć zdobycze socjalne i inne korzyści, osiągnięte umowami zbiorowymi. W tym stanie rzeczy Rząd powinien być wkroczyć i w ostrej formie zwrócić uwagę rozwyzdrzonemu i nie liczącym się z niczem przemysłowcom, że nie wolno niszczyć egzystencji robotników, którzy stanowią wszak najważ-

niejszy czynnik w zakładzie pracy. Przemysłowcy orzeczenia Komisji Arbitrażowej odrzucili. Ma ono moc obowiązującą do dn. 31 marca r. b. a więc na okres dwóch miesięcy. Nie ma dwóch zdań, że przemysłowcy z dniem 1 marca umowę wypowiedzą i wysuną ponownie swoje żądania, zdążające do obniżki płac i t. p. A więc po dwóch miesiącach stanemy

wobec takiego samego zagadnienia, jakie miało miejsce obecnie.

Robotnicy pod żadnym warunkiem nie mogą się zgodzić na obniżenie i tak już głodowych zarobków. Robotnicy bronić się będą przed nienasyconą zachłannością przemysłowców.

Wilhelm Topinek.

Otwarcie Konferencji Rozbrojeniowej

Dzisiaj, dn. 2 lutego, nastąpi w Genewie uroczyste otwarcie KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ. „Powita” ją huk dział z Nankinu i z Szanghaju.

W Konferencji biorą udział wszystkie państwa, należące do Ligi Narodów, a — oprócz nich — Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Związek Republik Sowieckich, Turcja i Brazylja. Otwarcie nastąpi o g. 15.

Rada Li i Narodów

Rada Ligi Narodów ma zebrać się w czwartek lub w piątek celem rozważenia sytuacji wojennej na Dalekim Wschodzie.

Bezrobocie w Warszawie w grudniu

Sprawozdanie z działalności Państwowego Urzędu Pośrednicwa Pracy w Warszawie wykazuje, iż — w grudniu liczba bezrobotnych zwiększyła się o 1.650 osób.

W okresie sprawozdawczym pracodawcy zgłosili 437 miejsc, na które skierowano... 706 kandydatów. Dostarczono pracy 303 osobom.

Konfiskata poezji

Komisariat Rządu skonfiskował w dniu wczorajszym tomik poezji Edwarda Szymańskiego — „20 milionów”.

Bezradność

W dzisiejszym artykule wstępnym „Robotnika” tow. W. Topinek omawia „decyzję” Komisji Arbitrażowej w sprawie płac w hutnictwie na Górnym Śląsku.

Jakże ta „decyzja” wygląda? poprostu: odrzucić cały wielki konflikt społeczny na dwa miesiące.

Na str. 3 tow. Swoboda opisuje nowy projekt ustawy szkolnej. Co jest treścią główną, treścią projektu w stosunku do jednego z zagadnień podstawowych oświaty w Polsce, do zagadnienia szkoły jednolitej? poprostu: ominąć zagadnienie; można tak, można owak, można na trzeci sposób.

Komisja Konstytucyjna czwartego Sejmu „dyskutuje” w zamkniętym gronie posłów BBWR. sprawa zmiany Konstytucji. Co uderza w tej „wewnętrznej” dyskusji? Oto każdy jej uczestnik chce czegoś zupełnie innego, niż inni.

Tu leżą „punkty centralne” postawy systemu rządzenia wobec życia:

odroczyć; ominąć; jeden do sasa, drugi do lasa.

Któż mógłby wymagać, by z takiej psychologii powstała jakakolwiek twórczość? S. K.

Zgromadzenie publiczne

w sali „Ateneum”

w dn. 2 lutego

Warszawska Organizacja P. P. S. urządza we WTOREK, dn. 2 LUTEGO o godz. 11 rano

WIELKIE ZGROMADZENIE PUBLICZNE

w sali „Ateneum”, przy ul. Czerwonego Krzyża 20.

Przemawiać będą tow. tow. T. ARCISZEWSKI, N. BARLICKI, J. KWAPIŃSKI, Z. ZAREMBA.

V Walny Zjazd T. U. R.

Drugi dzień obrad i prac

(Telefonem od własnego korespondenta)

Łódź, 1 luty.

Przewodniczący tow. Pehr rozpoczął wczorajsze obrady od zakomunikowania Zarządowi, że nadeszły dalsze liczne depesze i listy powitalne. Sala zgromadzenia burzliwą owacją na cześć

tow. H. Libermana,

gdy odczytano jego pozdrowienia dla Zjazdu. Przystąpiono następnie do dalszej dyskusji nad referatem tow. A.

Próchnika (o wychowaniu socjalistycznym).

DYSKUSJA.

Wymiana poglądów była bardzo ożywiona. Zabierali głos tow. tow. Froelich, K. Wojciechowski, Janiak, Dederko, St. Kopicński, I. Zielińska, K. Czapiński, W. Trylski; ostatni replikował referent tow. Próchnik.

„KOMISJA - MATKA”.

V Walny Zjazd wybiera Zarząd Główny

T. U. R. By przygotować listę kandydatów do Zarządu Głównego, powołana została — na propozycję tow. Czapińskiego — specjalna „Komisja - Matka”.

Wybrano do niej tow. tow.: St. Kopicńskiego, Lenka, L. Cohna, Czapińskiego, Ringelheimową, Janiak, Szwarclera, A. Próchnika, dr. Nowaka, Skaleckiego.

REFERAT TOW. FROELICHA.

Tow. Robert Froelich wygłosił referat p. t. „Pracownicy oświaty w ruchu socjalistycznym”. Znowu wynikła ożywiona i ciekawa dyskusja; z pośród mówców wymienimy tow. tow. Święckiego, Wnekowską, dr. Szymanowskiego, B. Kona, Trylskiego, St. Kopicńskiego.

Na tem zamknięto część teoretyczną

Zjazdu.

ZAGADNIENIA ORGANIZACJI.

Zjazd rozpoczął drugą część swojej pracy — organizacyjną. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego T.U.R. złożył niezmordowany sekretarz generalny

Stefan Kopicński.

Sprawozdanie to w głównych zarysach drukowaliśmy w zeszłym tygodniu w „Robotniku”. Przedstawia ono jasno i plastycznie cały wysiłek „turowy” oraz wszystkie trudności, z jakimi T.U.R. musi się nieustannie borykać.

Po referacie tow. Kopicńskiego nastąpiła przerwa obiadowa. Po południu Zjazd przystąpił do

dyskusji

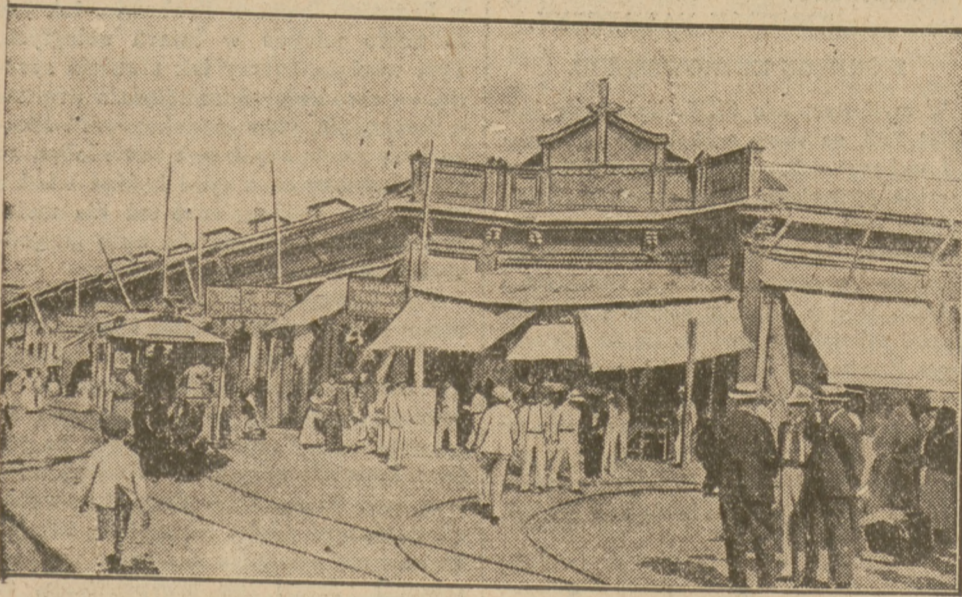
nad sprawozdaniem.

W V Walnym Zjeździe uczestniczy 78 delegatów i delegatek, reprezentujących 62 Oddziały.

Dzisiaj Zjazd zakończy swe obrady.

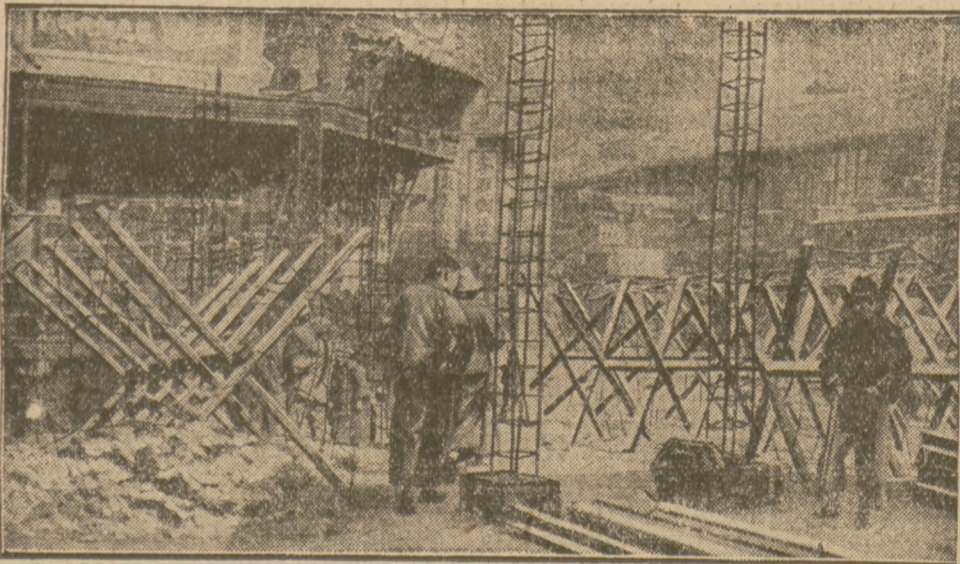
Na 2 str. „Robotnika” ogłaszamy drugą część odczytu inauguracyjnego tow. Czapińskiego; jutro ogłosimy część trzecią i ostatnią odczytu. Tak samo postaramy się powtórzyć dokładnie treść referatów tow. tow. A. Próchnika i R. Froelicha.

Charbin zajęty przez wojska japońskie

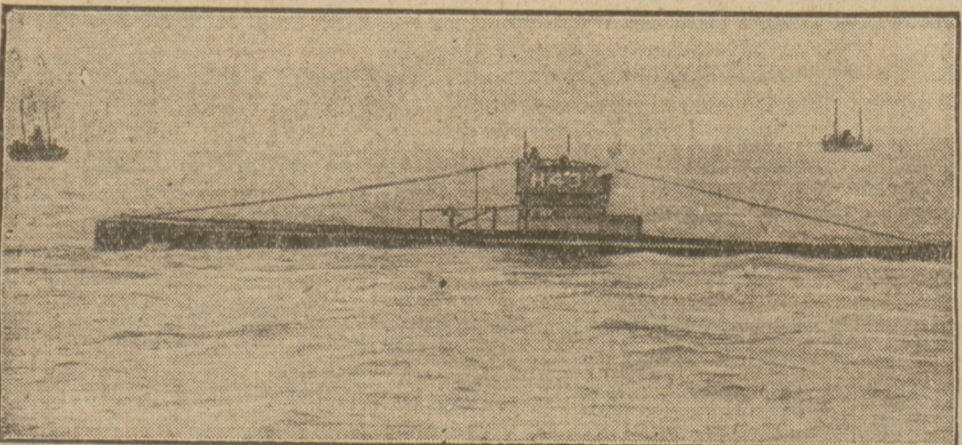
Przed kilkoma dniami wojska japońskie wkroczyły do Charbinu, zaostrogając w ten sposób i tak naprężone stosunki z Sowietami.

Tak wyglądają obecnie ulice Szanghaju

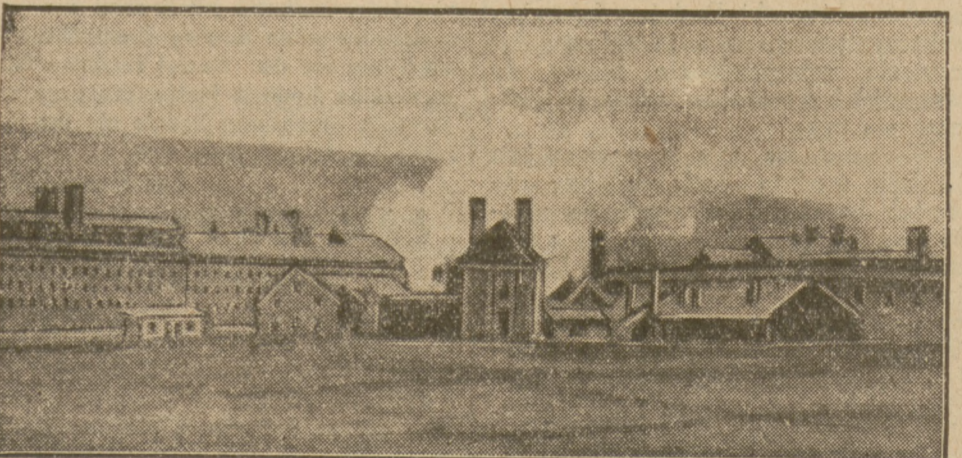
Barykady w dzielnicach cukierniczych Szanghaju. Druty kolczaste i inne przeszkody bronią japończykom dostępu do środka miasta.

Nieszczęsna łódź podwodna „M. 2”

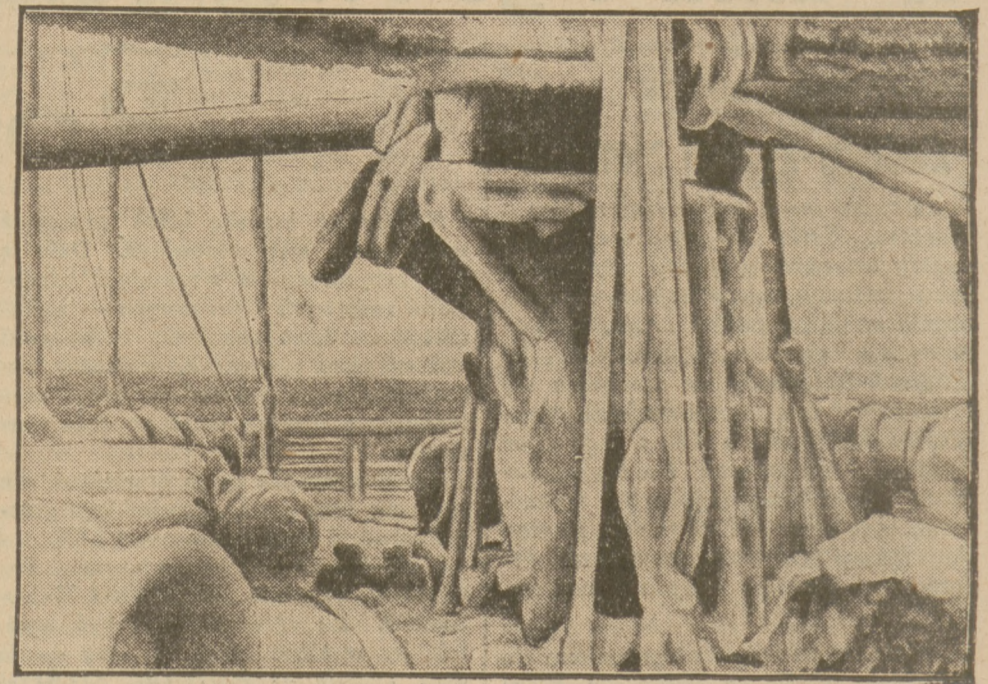
Łódź ta — jak wiadomo — zatonała z niewyjaśnionej przyczyny, przyczem kilkudziesięciu marynarzy znalazło okropną śmierć na dnie oceanu, w zamkniętej łodzi.

Gmach więzienia w Dortmoor

gdzie przed kilkoma dniami wybuchł groźny bunt 3000 więźniów, zdławiony przez władze dopiero po dwudniowych krwawych walkach.

To nie góra lodowa, lecz pokład wielkiego statku

Okręt ten podczas podróży przez ocean Atlantycki pokryty został grubą skorupą lodową.

Powstanie w San Salvadorze

Stolica San Salvadoru, gdzie wybuchło ostatnio groźne powstanie, nie pierwsze zresztą i nie ostatnie w tem państwie. Władza podobno przeszła do rąk przywódcy rewolucji.

Zródła oszczędności p. ministra Kozłowski

Niezwykła sytuacja mierniczych przysięgłych

Z kół mierniczych przysięgłych otrzymaliśmy artykuł, niezmiernie charakterystyczny dla metod „sanacyjnej” polityki t. zw. oszczędnościowej. Zamieszczamy go bez zmian. (Red.).

W ostatnich czasach w kilku pismach stołecznych pojawiły się artykuły i wzmianki, z których szerszy ogół społeczeństwa zapoznał się z tą dolą, jaka nawiedziła wolny zawód mierniczego przysięgłego w Polsce.

W ostatnich latach wszystkie prace pomiarowe, związane z przebudową ustroju rolnego, zmonopolizowało w swych rękach Ministerjum Reform Rolnych, a tem samem mierniczy zostali oddani na łaskę i niełaskę bezpośrednich organów tegoż Ministerjum, jakimi są Okręgowe Urzędy Ziemskie.

W roku bieżącym Urzędy Ziemskie wstrzymały wydawanie nowych prac scaleniowych pomimo to, że wśród ludności rolniczej sprawa scalenia gruntów jest sprawą palącą, dla Państwa zaś zagadnienie to ma pierwszorzędne znaczenie nie tylko pod względem ekonomicznym i gospodarczym, lecz i politycznym.

Obecne ustosunkowanie się Ministerjum Reform Rolnych do tej podstawowej melioracji, jaką jest scalenie, wydaje się bardzo dziwnym, tembardziej, że jeszcze niedawno to samo Ministerjum, planując wykonywanie scaleń na szeroką skalę, nosiło się z zamiarem wprowadzenia mierniczych z Łotwy, w obawie, że siły krajowe nie wystarczą do wykonania zamierzonych planów.

Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że wstrzymanie akcji scaleniowej spowodowane zostało brakiem odpowiednich kredytów na ten cel.

Mimowoli powstaje pytanie, podo ma istnieć kosztowne Ministerjum Reform Rolnych wraz z podległymi mu Urzędami Ziemskimi, skoro działalność swą redukuje do minimum?

Od dłuższego czasu Urzędy Ziemskie zaprzestały wypłacać mierniczym należności za dokonane prace na podstawie umów (aczkolwiek w tych umowach są r. awet przewidziane rygory za nieterminowe wypłacenie należności), poda-

jąc jako przyczynę — brak kredytów rządowych.

Jako rekompensatę za skazanie kilku tysięcy ludzi na ruinę materialną i nędzę, otrzymali mierniczy. lekturę w postaci okazałej ilości okólników, które szczególnie w ostatnich czasach posypały się, jak z rogu obfitości.

Treścią przeważnej części tych okólników jest apel, aby mierniczywie zaoferowali „dobrowolnie” na rzecz Skarbu Państwa 15% swoich należności w Urzędach Ziemskich za prace wykonane, ewentualnie będące w toku wykonania, oraz aby podpisali również „dobrowolnie” deklarację, że zgadzają się otrzymać w bieżącym roku budżetowym tylko połowę zredukowanych w sposób powyższy należności. Mierniczywie, którzy nie zgodzą się na warunki, podyktowane im przez Urzędy Ziemskie, nie otrzymają w roku bieżącym, a może i przyszłym, wynagrodzenia za swą pracę, pomimo, że umowy na te prace zostały zawarte w dobrej wierze i w zaufaniu do instytucji państwowych.

Pomijając kwestje fizycznej niemożliwości wykonania pracy scaleniowej za zredukowaną sumę, należy zwrócić uwagę na momenty moralno - prawne poruszonych zagadnień.

W stosunkach prywatno - prawnych od pewnego czasu ustabilizował się do pewnego stopnia objaw nieposzanowania zobowiązań, zaciągniętych wobec osób trzecich. Protesty weksli, upadłości, moratoria i, jako ich rezultat, t. zw. „regulacje” stały się powszechnym zjawiskiem doby obecnej, do czego zdążyliśmy się już przyzwyczaić, a nawet poniekać i tolerować ten anormalny stan.

W danym jednak wypadku niewypłacalnym i ignorującym swe zobowiązania, a nawet „regulującym” wierzycielem wobec mierniczych jest Skarb Państwa. Mimowoli nasuwa się pytanie, czy taki przykład zgóry nie wywiera odpowiedniego wpływu na obywatela, jako wskazówka moralnego postępowania? Dalej, czy przykład lekceważenia wygłat ze strony organów Ministerjum Reform Rolnych jest po myśli sfer miarodajnych, które w swych enuncjacjach

kilkakrotnie poruszały ostatnimi czasy problemat zaufania?

Istotnie czynnik zaufania odgrywać powinien doniosłą rolę w obecnej sytuacji gospodarczej i, zdawałoby się, że organa rządowe winny tu świecić przykładem, a nie odwrotnie.

Klim.

Wyróżnienie polskiego uczonego

Szwedzka akademja nauki i literatury wybrała członkiem akademji prof. Władysława Konopczyńskiego z Krakowa.

Władysław Konopczyński urodził się w r. 1881, od roku 1917 jest profesorem uniwersytetu Jagiellońskiego. Prof. Konopczyński jest jednym z najwybitniejszych znawców dziejów nowożytnych dawnej Rzeczypospolitej. Z pośród prac jego zasługują przede wszystkim na wyszczególnienie: „Polska w dobie wojny siedmioletniej”, „Liberum Veto”, „Polska a Szwecja”, „Konfederacja Barska” i t. d.

Kandydat na dyktatora w kryminale

Były gen. Gajda, kandydat na dyktatora Czech, skazany za wzięcie udziału w zamachu faszystowskim na dwa miesiące więzienia i degradację, otrzymał wezwanie zgłoszenia się dziś do dyspozycji władz więziennych, gdyż podanie jego o odroczenie kary, motywowane złym stanem zdrowia oraz względami rodzinnymi, zostało pozostawione bez uwzględnienia.

Awantury antysemickie na uniwersytecie w Bratisławie

W Bratisławie doszło na tamtejszym uniwersytecie wczoraj do wielkich zamieszek antysemickich, skierowanych zwłaszcza przeciwko żydowskiemu studentowi, pochodzącym z Polski. Uchwalono ostre rezolucje, mające na celu uniemożliwienie polskiemu Żydom wstępu do uczelni. Większa grupa studentów wtargnęła później do pewnej kawiarni, gdzie poturbowano kilku żydowskich studentów, pochodzących z Polski.

